

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΣΧΟΛΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

*Τα καλλυντικά και η χρήση τους στους σημαντικότερους
πολιτισμούς της ανθρωπότητας*

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ : Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗ ANNA
ΧΗΜΙΚΟΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΣΧΟΛΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

***Τα καλλυντικά και η χρήση τους στους
σημαντικότερους πολιτισμούς της ανθρωπότητας***

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ : Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗ ANNA
ΧΗΜΙΚΟΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΣ	5
1.1 Η υγιεινή στην καθημερινή ζωή των αρχαίων Αιγυπτίων.....	5
1.2 Η αποτρίχωση στην αρχαία Αίγυπτο	8
1.3 Τα υλικά για το μακιγιάζ των αρχαίων Αιγυπτίων	9
1.4 Το μακιγιάζ στην αρχαία Αίγυπτο	10
1.5 Η φροντίδα των Αιγυπτίων για μία τέλεια εμφάνιση του κεφαλιού.....	12
1.6 Τα αρώματα και τα αιθέρια έλαια στην καθημερινή ζωή.....	14
1.7 Η σχέση των καλλυντικών με τα ταφικά έθιμα των αρχαίων Αιγυπτίων	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	19
2.1 Τα λουτρά στην Αρχαία Ελλάδα.....	19
2.2 Υλικά για την μάλαξη	20
2.3 Η μάλαξη στην αρχαία Ελλάδα.....	21
2.4 Η προέλευση των πρώτων υλικών του μακιγιάζ.....	21
2.5 Οι τεχνικές του μακιγιάζ στην αρχαία Ελλάδα.....	22
2.6 Η περιποίηση της κεφαλής στην αρχαία Ελλάδα.....	24
2.7 Τα αρώματα στην αρχαία Ελλάδα	26
2.8 Το εμπόριο των καλλυντικών	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΡΩΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	30
3.1 Τα καλλυντικά στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.....	30
3.2 Τα αιθέρια έλαια και οι Ρωμαίοι	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΥΖΑΝΤΙΟ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΡΧΑΙΑ ΙΑΠΩΝΙΑ	36

5.1 Τα καλλυντικά στην Ιαπωνία	36
5.2 Η χρήση των αιθέριων ελαίων στην καθημερινή ζωή της αρχαίας Ιαπωνίας...	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΡΧΑΙΑ ΚΙΝΑ	38
6.1 Τα καλλυντικά στην αρχαία Κίνα	38
6.2 Τα αιθέρια έλαια στην αρχαία Κίνα	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΙΝΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.....	42
7.1 Τα καλλυντικά στον ινδικό πολιτισμό.....	42
7.2 Μια σύντομη ιστορία της χένας από την Catherine Cartwright Jones.....	46
7.3 Ιστορική ανασκόπηση της χένας από την Catherine Cartwright Jones	50
7.4 Η ιστορία του Μεντί	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ.....	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΠΟΧΗ.....	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	59
10.1 Τα καλλυντικά στην Μέση Ανατολή και τον αραβικό κόσμο.....	59
10.2 Οι λαοί της Μέσης Ανατολής, ο αραβικός κόσμος και τα αρώματα.....	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΑΠΟΥΝΙΟΥ	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: ΜΑΓΙΑ, ΙΝΚΑΣ ΚΑΙ ΑΖΤΕΚΟΙ	63
12.1 Η φυσική εμφάνιση των Αζτέκων.....	63
12.2 Η προσωπική υγιεινή των Αζτέκων	65
12.3 Τα καλλυντικά των Αζτέκων	66
12.4 Οι Μάγιας, οι Ίνκας, οι Αζτέκοι και τα αιθέρια έλαια.....	67
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	68
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	69

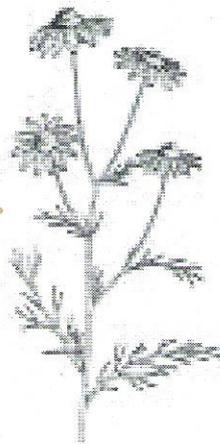
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρακάτω εργασία εκπονήθηκε από τη Ζαφειρίου Δήμητρα, σπουδάστρια του Τμήματος Αισθητικής - Κοσμητολογίας του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

Εισηγήτρια ήταν η κ. Γιαννακουδάκη Άννα, καθηγήτρια του Τμήματος Αισθητικής - Κοσμητολογίας του Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

Θέμα της εργασίας, η οποία συντάχθηκε στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, αποτελεί η σπουδή των καλλυντικών και των χρήσεων τους στους σημαντικότερους πολιτισμούς της ανθρωπότητας.

Υπήρχαν, βέβαια, πολλές δυσκολίες για την συγκέντρωση του υλικού που τελικά ολοκληρώθηκε μέσα από έρευνα στο Διαδίκτυο. Τα ξενόγλωσσα κείμενα μεταφράστηκαν ελεύθερα από τη σπουδάστρια Ζαφειρίου Δήμητρα, ενώ η ορθογραφία των λέξεων έγινε σύμφωνα με το «Λεξικό της Νέας Ελληνικής» του πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών Γ. Μπαμπινιώτη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι γενικά αναμφισβήτητο ότι η ανθρώπινη φύση ανεξάρτητα από την ηλικία, το φύλο, την εθνικότητα και την πολιτισμική ταυτότητα, ήταν και εξακολουθεί να είναι λάτρης της νεότητας και της ομορφιάς. Για να γίνει εφικτός ο στόχος αυτός χρησιμοποιείται πληθώρα καλλυντικών προϊόντων.

Με τον όρο καλλυντικά εννοούμε τις ουσίες ή τα παρασκευάσματα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τα διάφορα μέρη του ανθρώπινου σώματος ή με τα δόντια και το βλεννογόνο της στοματικής κοιλότητας και έχουν ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τον καθαρισμό τους, τον αρωματισμό, την προστασία τους, την μεταβολή της εμφάνισής τους ή την διόρθωση των οσμών του σώματος.

Στις μέρες μας υπάρχει αφθονία καλλυντικών με προϊόντα που καλύπτουν όλες τις ανάγκες του ανθρώπου. Όμως, η ραγδαία ανάπτυξη της Κοσμητολογίας στηρίζεται στις γνώσεις και τα επιτεύγματα των σημαντικότερων πολιτισμών της ανθρωπότητας.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι ήταν οι πρωτοπόροι στην ανακάλυψη νέων μεθόδων αποτρίχωσης και την δημιουργία μοναδικών προϊόντων μακιγιάζ, ενώ οι αρχαίοι Έλληνες και Κινέζοι είχαν πολλές γνώσεις για τις ιδιότητες των φυτών και των αιθερίων ελαίων και τις χρησιμοποίησαν για την δημιουργία καλλυντικών. Επιπλέον, οι Ρωμαίοι με το πάθος τους για τα λουτρά διέδωσαν σε όλο τον κόσμο τις ευεργετικές του ιδιότητες. Βέβαια, οι αρχαίοι Ινδοί ήταν από τους πρώτους λαούς που μυήθηκαν στην αρωματοθεραπεία. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε την συμβολή των Αράβων με την ανακάλυψη της απόσταξης των αιθερίων ελαίων.